

ISBN: 978-605-7949-08-0

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 91

Karanlık Tarih Serisi - 1

Editör
Sezai Saraç

Kapak
Harun Tan

Düzeltili
Cihan Aldık

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

1. BASKI

Kasım 2018
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları
Sertifika No. 34989
Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212.612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri
San. ve Tic. Ltd. Şti
Sertifika No: 40421
Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.
No: 51 Sefaköy Küçükçekmece / İstanbul
Tel: 212 624 21 11

AMERİKAN BAŞKANLARININ KARANLIK TARİHİ

BEYAZ SARAYDA İKTİDAR OYUNLARI,
YOZLAŞMA VE SKANDALLAR

MICHAEL KERRIGAN

KETEBE

Michael Kerrigan

The History of Death, A Dark History: Roman Emperors ve Who Lies Where: A Guide to Famous Graves in Greece an the Mediterranean (BBC Ancient Civilizations serisinin bir parçası) kitaplarının yazarıdır. *Scotsman* ve *Literary Supplement* başta olmak üzere çeşitli süreli yayınlarda köşe yazarlığı, kitap eleştirmenliği ve konu yazarlığı yapmaktadır. İskoçya'da Edinburgh'da yaşamaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 6

GİRİŞ:

BİR MAKAM DOĞUYOR / 9

KURUCU BABALAR:

KÖLE SAHİPLERİ VE ZİNACILAR / 25

YOZLAŞMIŞ BİRLEŞME / 49

BÖLÜNEN BİR MİLLET / 67

İÇ SAVAŞ VE

YENİDEN YAPILANMA / 83

KAYIP BAŞKANLAR:

SAHTEKÂRLIK VE BUDALALIK / 103

BİR DÜNYA GÜCÜ:

SANAYİNİN YATAĞINDA / 125

BUHRAN VE SAVAŞ:

BÜYÜK DÜZENBAZLAR / 147

SOĞUK SAVAŞ:

GİZLİ OPERASYONLAR / 187

DÜNYA SAHNESİ:

MEDYA, GÜDÜMLÜ

FÜZELER VE KANUNSUZLUK / 219

ÖNSÖZ

1 Temmuz 1893 yılında New York şehri, kavurucu yaz sıcağıyla terliyordu. Fabrikalarda, mağazalarda ve iş yerlerinde çalışan herkes terden sıırsıklamdı ve halinden şikâyetçiydi. Zengin ve güçlü olanlar bir süre önce sahil şeridindeki oyun bahçelerine kaçmıştı bile. Birtakım önemli devlet işleri Başkan Grover Cleveland'ı Haziran ayının sonuna kadar işinin başında tutmuştu ama artık nihayet o da kuzeye, Massachusetts'e doğru yola çıkabilecekti. Bunu da elbette gösterişli bir şekilde yapacaktı. İyi ahababı Komodor Elias C. Benedict, Buzzard Körfezi'ne yapacağı seyahat için yatı *Oneida*'yı Başkan'a ödünç vermişti.

Büyüleyici gün ışığı Long Island Boğazı'nın hafif hafif dalgalanan sularını aydınlatıyordu, canlı bir esinti tüm tazeliğiyle gelenleri karşılıyordu, kıyılarda yat gezintisi yapmak için mükemmel bir havaydı. Doğu yönünde, sabit bir şekilde, usul usul ilerleyen 75 tonluk buharlı yat, sakın hava koşullarından ziyadesiyle faydalanıyordu. *Oneida* Atlantik Okyanusu'nun açık sularına çıkıp kuzeye döndüğünde dalgalarla karşılaşacaktı. Ama şimdi, körfezin sağladığı bu sığınakta sanki bir göldeymiş gibi yol alıyordu.

Zengin Amerika adeta bir cennetti, öyle değil mi? Elbette amaç da buydu ve hiç şüphesiz ikna ediciydi de. İç çalkantılarla

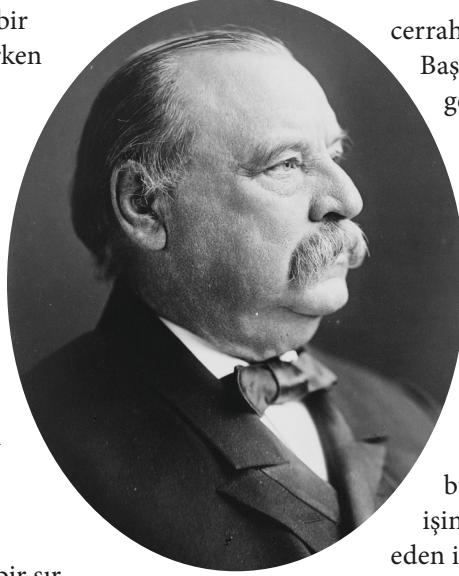

dolu bu zamanlarda Cleveland hak ettiği şekilde dinleniyordu. Basında Başkan'ın tatiliyle ilgili çıkan haberler güven ve sükûnet aşıyordu. Her şey Cleveland ve yönetiminin kontrolü altındaydı.

Biraz meraklı bir muhabir Başkan'ın bu tatile çıkarken yanına neden Savaş Bakanı Daniel S. Lamont'u da aldığını merak edebilirdi ancak bu detayın dışarı sızmasına dikkat edilmişti. Hatta *Oneida*'da seyahat edenlerin arasında seçkin cerrahların, doktorların ve diş hekimlerinin olduğunu bilse merakı daha da artardı ancak Başkan'ın konuk listesi bir sır gibi saklanıyordu. Ne tür bir "tatil gezisi" büyük ve ağır gaz tankları ile garip teknolojik teçhizatla başlar ki? Neyse ki hepsi büyük bir gizlilik içinde halledildi de kimse bu soruları sormadı. Benedict'in yatı sırf bu "gezinti" için tamamen farklı bir renge boyanmış bekliyordu, bu da neler olup bittiğine dair daha fazla kafa karışıklığı demekti.

Güçbela demir alan *Oneida*'daki tıbbi ekip oldukça meşguldü. Cleveland bir sandalyeye bağlanmış ve kıpırdamaması için geminin ana direğine sıkıca sabitlenmişti. Yetenekli bir diş hekimi Başkan'a kahkaha gazı ve eter verince Cleveland birkaç dakika içinde kendinden geçmişti. Ardından Joseph Bryant isimli

Diğer bütün Amerikan Başkanları gibi Grover Cleveland da hem bir insan hem de bir kurumdur. Bir kurum olduğu için de fiziksel ya da ahlaki olsun bütün zayıflıklarını saklamak zorundaydı. İşte bu iki durum arasındaki çelişkiler bu kitabın konusudur.

cerrah çenesine ulaşmak için Başkan'ın ağzını manivela görevi gören bir nesneyle açmıştı. Cleveland'ın hekimlerini bu kadar endişelendiren şüpheli tümör incelenince beklenenden çok daha büyük olduğu orta çıkmıştı. Ancak Bryant cesur ve kararlı bir hekimdi. Hastanın sert damak ve üst çenesinin büyük bir kısmını alarak işini tamamladı. Bunu takip eden ikinci ameliyatta da bir ortodontist alınan parçaların yerine lastikten parçalar yerleştirdi. Bu değişik tokuş o kadar işe yaradı ki Başkan'ın konuşması eskisinden çok daha anlaşılır hale geldi.

Muhabirler Başkan'ın Buzzard Körfezi'nde karaya çıkar çıkmaz konuşma yapmakta neden bu kadar isteksiz olduğunu epey merak ettiler. Ama diş ağrısı çektiğine dair resmi açıklamayla yetindiler. Başkan ve kadrosu için bu operasyon tam anlamıyla büyük bir başarıydı. Tabii onlara göre bu tıbbi bir operasyondan ziyade tam bir halkla ilişkiler operasyonuydu. Amerikan Başkanları iki şeydir: Bir adam (ki hiç şüphe yok ki zamanla kadın başkanlar da göreceğiz) ve bir simge, bir kurumdurlar. Adamın fiziksel ve ahlaki kusurları vardır ama kurumun olamaz. Yaklaşık üç asır önce Başkanlık makamı kurulduğundan beri bu ikisi arasındaki uyumsuzluğun üstünü örtmek, Başkan olma işinin büyük bir bölümünü oluşturuyor.

Pirüpak Beyaz Saray. Zarif duruşu ve Palladyan simetrisiyle 1600 Pennsylvania Avenue'deki bu bina, Amerikan ideallerinin saflığının bir temsilidir; ama bu büyüleyici mimarinin duvarlarının arkasında karanlık işler döndüğü de olmuştur.

GİRİŞ: BİR MAKAM DOĞUYOR

Dünyadaki hiçbir makam ABD Başkanlığı kadar etkili olamaz, ama bu hayal edilemez güç beraberinde akla hayale sığmayan bir sorumluluk da getirir. Gayet anlaşılır bir şekilde, bu makama gelmiş pek çok kişi, kendilerini ülkelerinin idealist beklentilerinin ağırlığının altında ezilmiş hissetmiştir.

“Amerikalılar... hâlâ her şeyin mümkün olduğu bir Amerika’ya inanıyorlar.”

Amerika, daha bir millet olmadan önce bir idealdi. Kurucu Babaların bir vizyonu vardı ve bunu gerçekleştirdiler. Atlantik Okyanusu’nun öte tarafına, kralların saltanatından Papalık saraylarına kadar kronik bir yozlaşmışlık içindeki Eski Dünya’ya baktılar. Fransa’nın René Descartes’ı gibi filozoflar ile İngiltere’deki Sör Isaac Newton gibi bilim insanları

Aydınlanma Çağı’nı başlatmışlardı. Onların irfanları evrene dair yeni bir anlayışın yolunu açtı. İnsanların cahil bırakılmasına ya da sefaletle zincirlenmesine artık gerek yoktu. İnsanoğlu çok özel bir kadere sahipti.

Aydınlanmacı düşünürler, bilginin kadınları ve erkekleri özgür kılabileceğini gördü. Akıl, ezilenlerin imdadına yetişebilirdi. Avrupa’nın zalim hükümdarları bu yeni gelişmeleri görmezden gelmekten ziyade, aksine bunları tanıyıp gayet iyi anladı. Ayrıcalıklarından ve güçlerinden vazgeçmeye niyetleri yoktu. Liderleri, Avrupalı krallarla etle tırnak gibi olmuş Katolik Kilisesi’nin de böyle bir niyeti yoktu tabii ki. Yeni bilgileri ve onunla birlikte gelen özgürlük ruhunu bastırmak için ellerinden geleni yaptılar. Ve genel olarak

İngiltere’nin “Mutlu Kral”ı II. Charles, portakal satıcısı metresi meşhur Nell Gwynn’le tanışıyor. Amerika’nın Püriten kurucuları, geride bıraktıkları Eski Dünya toplumlarının apaçık çöküşünü hor gördüler.